C/2026/4649

23.9.2026

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru

Připomínky podnikatelského sektoru a občanské společnosti k revizi nařízení (EU) č. 651/2014 o státní podpoře (obecné nařízení o blokových výjimkách)

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(C/2026/4649)

Zpravodaj: **Giuseppe GUERINI**

Poradce	Samuel CORNELLA (pro zpravodaje)
Rozhodnutí plenárního shromáždění	19. 2. 2026
Právní základ	čl. 52 odst. 2 jednacího řádu
Odpovědná sekce	sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato v sekci	19. 5. 2026
Přijato na plenárním zasedání	17. 6. 2026
Plenární zasedání č.	606
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	215/0/4

1. Závěry a doporučení

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR (EHSV)

1.1 **vítá** dlouho očekávaný návrh Komise, jímž má být modernizováno obecné nařízení o blokových výjimkách. Podporuje celkové cíle této revize, především pak cíl zjednodušit regulační rámec a vyjasnit pravidla pro výjimky v oblasti státní podpory a přizpůsobit je aktuálnímu hospodářskému, sociálnímu a technologickému vývoji;

1.2 **soudí**, že se v návrhu podařilo dosáhnout patřičné rovnováhy mezi inovacemi a kontinuitou. Přepracované znění sice obsahuje řadu nových prvků a aktualizovaných ustanovení, zachovává však základní strukturu a logiku systému blokových výjimek, jehož prostřednictvím Komise v posledních letech povolila určité kategorie státní podpory;

1.3 **oceňuje** skutečnost, že bude možné přizpůsobit přepracovaný rámec novým politickým prioritám, obecným politickým cílům – například v souvislosti s konkurenceschopností – a také novým společenským potřebám a zároveň bude zachována právní jistota;

1.4 **za pozitivní považuje** zejména to, že byl položen silný důraz na zjednodušení, neboť je to podle něj v souladu s širšími cíli Komise, která se snaží omezit byrokracii a snížit náklady na dodržování předpisů na straně podniků. V tomto směru vítá rozsáhlejší využívání metod zjednodušeného vykazování nákladů;

1.5 **poukazuje** na to, že ačkoli bylo nařízení přepracováním zjednodušeno, je i nadále dlouhé, složité a technicky náročné. Komise i členské státy by proto měly odpovídajícím způsobem investovat do odborné přípravy a rozvoje kapacit celostátních, regionálních a místních orgánů správy, zejména těch, které mají kromě poskytování pobídek podnikům i jiné úkoly;

1.6 **domnívá se**, že důležitou novinkou je záměr zahrnout do obecného nařízení o blokových výjimkách zemědělství. Zároveň však upozorňuje, že je nutné zajistit náležitou koordinaci mezi obecným nařízením o blokových výjimkách a zvláštními pravidly stanovenými v nařízení o blokových výjimkách v zemědělství;

1.7 **oceňuje** to, že byly v přepracovaném rámci uznány sociální podniky, neboť jde o dlouho očekávaný a zvlášť pozitivní krok, který je plně v souladu s akčním plánem Komise pro sociální ekonomiku a s doporučením, jež ve své zprávě uvedl Enrico Letta. Podotýká však, že by zde měla být použita stejná definice sociálních podniků jako v akčním plánu pro sociální ekonomiku, v němž byly stanoveny požadavky pro určení toho, zda se jedná o „subjekt sociální ekonomiky“, aby tak tato inovace měla co největší potenciál a odpovídala jiným iniciativám Komise;

1.8 **upozorňuje**, že doplnění ustanovení na podporu sociálního a cenově dostupného bydlení je jednak užitečné a jednak to plně odpovídá stávajícím politickým prioritám EU v této oblasti. V tomto ohledu zdůrazňuje, že je nutné zajistit, aby byla tato ustanovení v souladu s nejnovějšími výsledky činnosti Komise v oblasti sociálního bydlení obsaženými v rozhodnutí (EU) 2025/2630 ([1]) ze dne 16. prosince 2025;

1.9 **domnívá se**, že rozsáhlejší podpora znevýhodněných pracovníků a pracovníků se zdravotním postižením v rámci obecného nařízení o blokových výjimkách představuje cennou snahu o dosažení nesnadné a křehké rovnováhy mezi podporou plného a bezpodmínečného zapojení těchto skupin do trhu práce na jedné straně a vytvořením odpovídajících mechanismů ochrany na straně druhé. Zároveň však upozorňuje, že by příjemci státní podpory poskytované v rámci obecného nařízení o blokových výjimkách měli dodržovat kritéria sociální odpovědnosti a právní předpisy na ochranu pracovníků;

1.10 v této souvislosti **navrhuje**, aby byly v článku 48 návrhu Komise spolu s chráněným zaměstnáním zmíněny sociální podniky pro pracovní integraci, v nichž alespoň 30 % stálých zaměstnanců tvoří lidé ze znevýhodněných skupin;

1.11 **má za to**, že ustanovení týkající se finančních zprostředkovatelů jsou užitečná, poněvadž usilují o dosažení rovnováhy mezi zajištěním možnosti náležitého využívání finančních nástrojů prostřednictvím těchto zprostředkovatelů a zamezením narušení hospodářské soutěže kvůli tomu, že by tyto subjekty těžily z nadměrné podpory. EHSV upozorňuje, že se během pandemie COVID-19 ukázalo, že finanční zprostředkovatelé mohou hrát důležitou roli při rychlém a efektivním poskytování podpory podnikům.

2. Úvod a souvislosti

2.1 Evropská komise zahájila dne 25. února 2026 veřejnou konzultaci v souvislosti s dlouho očekávaným návrhem, jímž má být přepracováno obecné nařízení o blokových výjimkách, tj. stávající nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ([2]).

([1]) Rozhodnutí Komise (EU) 2025/2630 ze dne 16. prosince 2025 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu a o zrušení rozhodnutí 2012/21/EU (Úř. věst. L, 2025/2630, 19.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2630/oj).

([2]) Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj).

2.2 Je všeobecně známo, že podle tohoto nařízení jsou některé kategorie státní podpory, které splňují určité podmínky, považovány za slučitelné s pravidly EU a nemusí být oznamovány Komisi, aby je předem schválila.

2.3 Díky tomuto nařízení tedy mohou členské státy rychle a efektivně poskytovat podporu, musí být ovšem dodrženy podmínky, jejichž cílem je omezit narušení hospodářské soutěže na jednotném trhu. Toto nařízení v současnosti tvoří právní základ zhruba 69 % všech opatření státní podpory v EU ([3]).

2.4 Komise má v první řadě v úmyslu zjednodušit a zefektivnit toto nařízení a snížit při tom administrativní zátěž a racionalizovat jeho strukturu, aby tak bylo srozumitelnější pro orgány poskytující podporu i pro příjemce.

2.5 Dále pak má ve svém návrhu za cíl přizpůsobit nařízení aktuálnímu sociálnímu, tržnímu a technologickému vývoji a umožnit flexibilnější navrhování opatření podpory a zároveň zaručit právní jistotu.

2.6 Komise v této souvislosti vyzvala členské státy a všechny ostatní zainteresované strany, aby se k navrhovanému znění co nejdříve vyjádřily, aby tak mohlo být nové obecné nařízení o blokových výjimkách přijato a mohlo vstoupit v platnost dne 1. ledna 2027, poté, co koncem roku 2026 přestane platit stávající nařízení.

2.7 EHSV předkládá v následujících odstavcích připomínky, jimiž by chtěl jménem evropských podniků a evropské občanské společnosti přispět k probíhající reformě obecného nařízení o blokových výjimkách.

3. **Obecné a konkrétní připomínky**

3.1 EHSV vítá dlouho očekávaný návrh Komise, jímž má být modernizováno obecné nařízení o blokových výjimkách. Podporuje celkové cíle této revize, především pak cíl zahrnout do působnosti nařízení další kategorie podpory, zjednodušit regulační rámec a přizpůsobit jej aktuálnímu hospodářskému, sociálnímu a technologickému vývoji a vyjasnit pravidla pro výjimky v oblasti státní podpory.

3.2 EHSV zdůrazňuje, že rozsáhlé předběžné konzultace, které Komise v souvislosti s obecným nařízením o blokových výjimkách uskutečnila, jsou nesmírně užitečné. Díky těmto konzultacím je tento proces transparentnější a zainteresované strany mají možnost vyjádřit své názory a svá očekávání, což je zvlášť důležité vzhledem k tomu, že se jedná o nařízení Komise.

3.3 EHSV upozorňuje, že obecné nařízení o blokových výjimkách tvoří v současnosti právní základ většiny opatření státní podpory, která je na jednotném trhu poskytována. Hraje tedy stěžejní roli, a proto je nutné ho zefektivnit a zjednodušit, což vyplývá i z výsledků konzultací. 35,79 % respondentů v nich totiž vyzvalo k omezení byrokracie a 40,90 % pak uvedlo, že by měl být rámec obecného nařízení o blokových výjimkách srozumitelnější a snáze použitelný.

3.4 EHSV soudí, že se v návrhu podařilo dosáhnout patřičné rovnováhy mezi inovacemi a kontinuitou. Přepracované znění sice obsahuje řadu nových prvků a aktualizovaných ustanovení, zachovává však základní strukturu a logiku systému blokových výjimek, jehož prostřednictvím Komise v posledních letech povolila určité kategorie státní podpory. EHSV oceňuje skutečnost, že bude možné přizpůsobit přepracovaný rámec novým politickým prioritám, obecným politickým cílům a také novým společenským potřebám a zároveň bude zachována právní jistota a spravedlivá hospodářská soutěž mezi podniky. Pokud by byla spolu s větší flexibilitou zavedena opatření, která by zamezila uplatňování rozdílných vnitrostátních postupů, pak by to pomohlo zaručit rovné podmínky.

([3]) Tisková zpráva Komise ze dne 26. února 2026: Komise vyzývá k předložení připomínek k návrhu nového obecného nařízení o blokových výjimkách v oblasti státní podpory.

3.5 Za pozitivní považuje EHSV zejména to, že byl položen silný důraz na zjednodušení, neboť je to podle něj v souladu s širšími cíli Komise, která se snaží omezit byrokracii a snížit náklady na dodržování předpisů na straně podniků. V tomto směru vítá rozsáhlejší využívání metod zjednodušeného vykazování nákladů – například paušálních sazeb, jednotkových nákladů a jednorázových částek –, které mohou výrazně snížit administrativní zatížení orgánů poskytujících podporu i příjemců, přičemž však zároveň zůstávají zachovány náležité záruky, co se týče využívání veřejných prostředků.

3.6 EHSV poukazuje na to, že ačkoli bylo nařízení přepracováním značně zjednodušeno, je i nadále dlouhé, složité a technicky náročné. Komise a členské státy by proto měly odpovídajícím způsobem investovat do odborné přípravy a rozvoje kapacit celostátních, regionálních a místních orgánů správy – zejména těch, které mají kromě poskytování pobídek podnikům i jiné úkoly –, aby tak mohlo více veřejných orgánů plně využívat možnosti, jež obecné nařízení o blokových výjimkách skýtá, a aby se tyto orgány nemusely příliš často uchylovat k používání jednodušších a méně zatěžujících pravidel *de minimis*.

3.7 EHSV podporuje vypracování dokumentu s pokyny, který bude k přepracovanému obecnému nařízení o blokových výjimkách připojen, jak navrhuje Komise. Tento dokument by měl mít pokud možno podobu anotovaného znění právního textu a byl by tak v praxi užitečný pro orgány poskytující podporu i pro příjemce, zejména malé a střední podniky, které mohou mít omezenou administrativní kapacitu. EHSV je toho názoru, že by tento dokument měl být pravidelně aktualizován, aby v něm bylo možné zohlednit konkrétní vývoj situace v oblasti provádění a příslušnou judikaturu Evropského soudního dvora. Mimoto Komisi žádá, aby návrh chystaného dokumentu s pokyny předložila k veřejné konzultaci, než jej oficiálně zveřejní.

3.8 EHSV se domnívá, že důležitou novinkou je záměr zahrnout do obecného nařízení o blokových výjimkách zemědělství. Zároveň však upozorňuje, že je nutné zajistit náležitou koordinaci mezi obecným nařízením o blokových výjimkách a zvláštními pravidly stanovenými v nařízení o blokových výjimkách v zemědělství. Cílem je zaručit veřejným orgánům a hospodářským subjektům konzistentnost a právní jistotu a zároveň zamezit nepřípustné kumulaci podpory.

3.9 EHSV oceňuje to, že byly v přepracovaném rámci uznány sociální podniky, což podle něj představuje zvlášť pozitivní krok, který je v souladu s akčním plánem Komise pro sociální ekonomiku a s doporučením, jež ve své zprávě uvedl Enrico Letta. Vítá skutečnost, že byly sociální podniky zmíněny v části obsahující definice i dále v textu jakožto potenciální příjemci dodatečné podpory, což odráží jejich specifickou úlohu a specifické poslání. Podotýká však, že by zde měla být použita stejná definice sociálních podniků jako v akčním plánu pro sociální ekonomiku, v němž byly stanoveny požadavky pro určení toho, zda se jedná o „subjekt sociální ekonomiky“, aby tak tato inovace měla co největší potenciál a odpovídala jiným iniciativám Komise.

3.10 EHSV poukazuje na to, že tím, že byly sociální podniky zahrnuty do různých opatření a nebyla jim věnována jen samostatná část, byl náležitě zohledněn jejich přínos v rámci celého hospodářství. EHSV rovněž vítá, že byla výslovně uznána strukturální selhání trhu, která omezují přístup sociálních podniků k finančním prostředkům.

3.11 EHSV upozorňuje, že doplnění ustanovení na podporu sociálního a cenově dostupného bydlení plně odpovídá stávajícím politickým prioritám EU v této oblasti. V tomto ohledu zdůrazňuje, že je nutné zajistit, aby byla tato ustanovení v souladu s nejnovějšími výsledky činnosti Komise v oblasti sociálního bydlení obsaženými v rozhodnutí (EU) 2025/2630 ze dne 16. prosince 2025, jímž bylo nahrazeno rozhodnutí 2012/21/EU týkající se služeb obecného hospodářského zájmu.

3.12 Zvlášť pozitivním aspektem revize obecného nařízení o blokových výjimkách je podle EHSV to, že byla v článku 44 předloženého návrhu věnována pozornost prohlubování dovedností a změně kvalifikace pracovníků, což je v souladu s cílem vytvořit náležitě fungující sociálně tržní hospodářství, který byl zakotven ve Smlouvách. Obává se však, že by čl. 44 odst. 3 mohl nepatřičně omezit možnost poskytnutí podpory na odbornou přípravu, kterou jsou podniky povinny zajistit, aby splnily vnitrostátní požadavky. Navrhuje tudíž vyškrtnout čl. 44 odst. 3, jelikož by se tím usnadnil přístup k finanční podpoře této odborné přípravy a podniky by byly ve větší míře motivovány k tomu, aby investovaly do prohlubování dovedností a změny kvalifikace.

3.13 EHSV se domnívá, že rozsáhlejší podpora znevýhodněných pracovníků a pracovníků se zdravotním postižením v rámci obecného nařízení o blokových výjimkách pomůže dosáhnout důležitého cíle, jímž je podpořit plné a bezpodmínečné zapojení těchto skupin do trhu práce. Ze zkušeností sociálních podniků s opětovným zapojováním do pracovního procesu je patrné, že sociální ekonomika může podpořit sociální a pracovní začlenění zranitelných skupin, což by se mělo odrazit v konkrétních podpůrných opatřeních. Pokud jde o souvislost mezi obecným nařízením o blokových výjimkách a zaměstnaností, chtěl by EHSV upozornit, že by podniky přijímající podporu měly dodržovat kritéria sociální odpovědnosti.

3.14 EHSV vnímá pozitivně, že bude v rámci obecného nařízení o blokových výjimkách možné poskytnout za určitých přesně vymezených okolností podporu podnikům v obtížích, neboť to podle něj představuje v porovnání s dosavadním přístupem pokrok. Až doposud se totiž mělo obecně za to, že tato podpora výrazně narušuje hospodářskou soutěž, a pomoc bylo možné poskytnout pouze na základě zvláštního právního rámce pro záchranu a restrukturalizaci podniků. Navrhované výjimky jsou sice stále patřičně omezené, EHSV však vítá skutečnost, že budou moci být využity k podpoře inovativních podniků, které mají značný potenciál růstu a potýkají se ve svých začátcích s problémy. Návrh obecného nařízení o blokových výjimkách sice nadále zaručuje rozsáhlou podporu výzkumu a vývoje v rané fázi, o něco méně však podporuje uvádění nových technologií do praxe, například v rámci pilotních zařízení nebo průmyslových zařízení, která jsou první svého druhu. EHSV proto navrhuje vytvořit zvláštní kategorii nebo rozšířit kategorie stávající, aby tak bylo možné financovat průmyslové demonstrační projekty.

3.15 EHSV má za to, že ustanovení týkající se finančních zprostředkovatelů jsou užitečná, poněvadž usilují o dosažení rovnováhy mezi zajištěním možnosti náležitého využívání finančních nástrojů – například záruk, půjček a kapitálových injekcí – prostřednictvím těchto zprostředkovatelů a zamezením narušení hospodářské soutěže kvůli tomu, že by tyto subjekty těžily z nadměrné podpory v případech, kdy pomáhají nasměrovat podporu k příjemcům. EHSV upozorňuje, že se během pandemie COVID-19 ukázalo, že finanční zprostředkovatelé mohou hrát důležitou roli při rychlém a efektivním poskytování podpory podnikům.

3.16 EHSV vítá zefektivnění pravidel pro poskytování podpory na infrastrukturu – včetně vytvoření jediné části zahrnující všechny druhy infrastruktury –, neboť jde o zvlášť pozitivní krok. Zdůrazňuje, že místní infrastruktura může sehrát stěžejní roli při posilování služeb obecného hospodářského zájmu na místní úrovni. Je to v souladu s doporučeními, která ve své zprávě uvedl Enrico Letta ohledně toho, že je nutné zaručit lidem právo na to, aby si mohli libovolně zvolit, kde budou v EU pobývat a žít.

3.17 V této souvislosti se EHSV domnívá, že by mělo být v obecném nařízení o blokových výjimkách důsledněji zohledněno trvalé znevýhodnění některých území dané jejich ostrovním charakterem a odlehlostí, jako je tomu v kontextu regionálního rozvoje, kde se již k těmto specifickým územním podmínkám přihlíží. EHSV má tudíž za to, že je třeba vypracovat přizpůsobivější rámec regionální podpory, který bude umožňovat větší flexibilitu při kumulaci podpory, vyšší intenzitu podpory a vhodnější mechanismy kompenzace nákladů plynoucích z ostrovní polohy.

3.18 EHSV by rád získal lepší představu o tom, jakým způsobem by se mohlo obecné nařízení o blokových výjimkách v budoucnu vyvíjet, jak bylo v návrhu oznámeno, aby tak bylo možné zajistit konzistentnost a koordinaci mezi tímto nařízením a příštím víceletým finančním rámcem (VFR). Komise uvedla, že je třeba dosáhnout ve VFR toho, aby se prostředky EU a vnitrostátní prostředky vzájemně doplňovaly. V případě lepšího sladění pravidel státní podpory a finančních nástrojů EU – zejména fondu pro konkurenceschopnost – by mohly být vnitrostátní i unijní prostředky efektivněji využívány k uskutečnění priorit a strategických cílů EU a zároveň by bylo možné využívat oba zdroje prostředků k dosažení společných a strategických dlouhodobých cílů.

3.19 EHSV zdůrazňuje, že je nutné zajistit soulad a koordinaci mezi pravidly státní podpory a průmyslovou politikou EU, aby se zamezilo poklesu produktivity a roztříštěnosti na jednotném trhu. Proto Komisi vyzývá „k vytvoření nástrojů, které budou zahrnovat větší koordinaci na úrovni EU s cílem minimalizovat nevhodné přidělování prostředků, zlepšit produktivitu a současně posílit hospodářskou integraci zemí EU“ ([4]).

([4]) Viz odstavec 3.3.3 stanoviska EHSV (Úř. věst. C, C/2025/1182, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1182/oj).

3.20 Závěrem EHSV zdůrazňuje, že je třeba zaručit v rámci státní podpory, která je poskytována podnikům a na kterou se vztahuje bloková výjimka podle obecného nařízení o blokových výjimkách, spravedlivou hospodářskou soutěž mezi podniky na jednotném trhu a zároveň důsledně chránit kvalitní pracovní místa a práva pracovníků. V této souvislosti Komisi žádá, aby znovu promyslela opatření uvedené v článku 24 předloženého návrhu (v článku jde o podporu v podobě zvýhodněného zacházení, co se týče odměny poskytované prostřednictvím akciových opcí a warrantů) a zaručila, že toto opatření bude v souladu s pracovněprávními předpisy, právy pracovníků a vnitrostátními předpisy v oblasti mezd a sociálního zabezpečení.

V Bruselu dne 17. června 2026.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Séamus BOLAND